

Nurmijärven kuntakonsernin osavuosikatsaus 1.1.-30.9.2020 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 02.11.2020 § 235

Hallintosäännön 60 §:n mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille kunnanhallituksen hyväksymien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kunnan toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt raportoivat toiminnan ja talouden toteutumisesta osavuosikatsauksissa neljännesvuosittain. Osavuosikatsaus ajalta 1.1.-30.9.2020 annetaan valtuustolle marraskuussa. Osavuosikatsauksessa esitetään toteumatiedot käyttötaloudesta, investoinneista ja kuntastrategiasta johdettujen vuositavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi osavuosikatsauksiin sisältyy päivitetty tilinpäätösennuste.

Kunnan hallintosäännön 61 §:n mukaan talousarvion muutosehdotukset esitellään pääsääntöisesti valtuustoon raportoitavien osavuosikatsausten yhteydessä.

Talousarvion toteutuminen 1.1.-30.9.2020

Syyskuun loppuun mennessä kunnan talous on käyttötalouden osalta toteutunut lähes talousarviossa. Palvelutuotannon nettomenoja kuvaava toimintakate on syyskuun lopussa ollut -159,0 milj. euroa toteumaprosentin ollessa 73,2. Toimintakulujen toteutumisen arvioinnissa on huomioitava, että sosiaali- ja terveyspalvelujen toteuma perustuu talousarvion mukaiseen ennakkolaskutukseen, ja että soten tilinpäätösennuste on huomattavasti talousarviota heikompi. Sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat että muut toimintakulut ovat toteutuneet syyskuun loppuun mennessä viime vuoden vastaavaa ajankohtaa matalampana.

Syyskuun loppuun mennessä verotulot ovat toteutuneet n. 8,1 milj. euroa talousarviota heikompana, verotulokertymän ollessa yhteensä 146,8 milj. euroa. Valtionosuudet ovat toteutuneet syyskuun lopun tilanteessa 5,6 milj. euroa talousarviota suurempana kertymän ollen yhteensä 33,3 milj. euroa. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden valtionosuuksia on kertynyt 10,5 milj. euroa enemmän. Verotulojen heikkenemistä talousarviosta selittää pääasiassa korona, joka vaikuttaa verotuloihin palkansaajien lomautusten ja irtisanomisten kautta. Valtionosuuksien nousua talousarviosta puolestaan selittää valtion kuntataloudelle kohdistuneet korona-tukitoimet.

Investointeja (netto) on syyskuun loppuun mennessä toteutettu 21,3 milj. eurolla toteumaprosentin ollessa 60 prosenttia.

Lainakannan muutos on syyskuun lopun tilanteessa ollut -1,7 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja on nostettu 20 milj. euroa ja lyhennetty 9,1 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos on ollut -12,6 milj. euroa. Kunnan lainakanta, sisältäen liikelaitokset, on ollut 197,8 milj. euroa. Lainakanta on tilapäisesti ollut edellisvuoden tilinpäätöstasoa matalampi, kun kunnan kassavarat ovat olleet lainojen uudelleenkilpailutustilanteessa poikkeuksellisen pienet.

Strategian vuositavoitteiden toimeenpano on käynnistynyt suunnitelman mukaisesti ja toteumatieto on raportoitu tarkemmin osavuosikatsauksessa.

Tilinpäätösennuste 2020

Alun perin noin 6,9 milj. euroa ylijäämäiseksi laadittu talousarvio on nykyennusteiden perusteella kääntymässä noin 1,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Tähän on vaikuttanut erityisesti koronasta johtuva verotulojen lasku talousarviosta sekä sosiaali- ja terveystalouden ennakoitua suurempi kasvu. Alijäämäennusteessa on huomioitu myös sisäilmaongelmista johtuvia toimitilojen tasearvon alaskirjauksia, yhteensä noin 2,1 milj. euroa.

Kunnan toimintakatteen ennustetaan heikentyvän talousarviosta noin 7,4 milj. euroa. Toimintakatteen heikentymistä selittää pääasiassa sote-menojen ennustettu nousu talousarviosta, noin 9,4 milj. euroa. Kunnan oman tuotannon talousarviota parempi tilinpäätösennuste tasaa vastaavasti soten ylitystä noin 2,0 milj. euroa.

Käyttötalouden tilinpäätösennusteessa on sote-menojen nousun lisäksi huomioitu muun muassa 0,8 milj. euron nousupaine konsernipalveluissa KELA:n työmarkkinatuen kuntaosuuksissa. Sivistys- ja hyvinvointitoimialalla toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 1,2 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempana, jota selittävät mm. koronan perusteella tulosalueilla käyttämättä jäävät määrärahat ja Aleksian laskutuksen pientyminen poikkeuksellisen kevään vuoksi. Määrärahoja arvioidaan säästyvän monesta eri kohteesta, kuten henkilöstökuluista, majoitus- ja ravitsemuspalveluista, kotihoidon tuesta ja asiantuntijapalvelujen ostoista. Lisäksi ympäristötoimialan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan noin 0,8 milj. euroa talousarviota parempana. Toimintatuottoja kertyy noin 0,2 milj. euroa budjetoitua enemmän ja samanaikaisesti toimintakuluja säästyy 0,6 milj. euroa jakautuen moniin eri kohteisiin.

Kuntaliiton 6.10.2020 päivitetyn verotuloennusteen perusteella verotulojen on arvioitu kuluvaan vuonna laskevan alkuperäisestä talousarviosta 8,5 milj. euroa. Verotuloennusteen pudotusta selittää erityisesti koronaan liittyvät rajoitustoimet, palkansaajien lomautukset ja irtisanomiset sekä taloudellisen aktiviteetin yleinen hidastuminen ja epävarmuus. Kesäkuun tilanteeseen nähden parantunutta veroennustetta selittää lähinnä kansantalousennusteen maltillisen parantuminen positiiviset vaikutukset verotuloihin. Talouden sulkutoimia on lievennetty suurelta osin, mutta korona-pandemian aiheuttama epävarmuus verotuloihin on kuitenkin yhä ilmeinen. Vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona.

Valtionosuuksien ennakoitaan kasvavan alkuperäisestä talousarviosta 8,4 milj. euroa. Noususta 6,7 milj. euroa selittyy valtion koronatukitoimiin sisältyvällä peruspalvelujen valtionosuuden korotuksella ja noin miljoona euroa veronmaksulykkäysten kompensatiolla.

Rahoitustuottojen ja -kulojen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä lähes talousarvion mukaisesti.

Vuosikatteen arvioidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan 19,7 milj. euroon alittaen alkuperäisen talousarvion noin 7,4 milj. eurolla. Investointien tulorahoituspohjaa kuvaavan vuosikatteen merkittävä heikentyminen johtaisi talousarviossa ennakoitun lainanottotarpeen nousuun, mikäli kasvavaa rahoitusvajetta ei katettaisi kassavaroja supistamalla.

Poistojen arvioidaan laskevan talousarviosta noin 1,4 milj. euroa. Siten poistojen arvioidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan 19,2 milj. euron tasolle. Sisäilmaongelmista johtuvia toimitilojen tasearvon alaskirjauksia arvioidaan tilinpäätösennusteessa tehtävän yhteensä noin 2,1 milj. euroa.

Nettoinvestointien arvioidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan 32,8 milj. euroon alittaen alkuperäisen talousarvion noin 5,2 milj. eurolla.

Tilinpäätösennusteessa kunnan lainakannan muutoksen arvioidaan olevan talousarvion mukainen 10,2 milj. euroa. Tällöin osa kunnan toimintaan sitoutuvasta rahoitusvajasta (=toiminnan ja

investointien rahavirta) tullaan kattamaan kassavaroista. Kunnan ja liikelaitosten yhteenlasketun lainakannan arvioidaan nousevan noin 210 milj. euroon.

A) Esitettävät talousarviomuutokset käyttötalousosaan

Vuoden 2020 talousarviossa käyttötalous on valtuustoon nähden sitova pääsääntöisesti toimialoittain niin, että sitovuus on toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli netto (toimintakate). Toimialan sisällä voidaan talousarviomuutoksia tehdä toimialajohtajan päätöksellä, kuitenkin niin, ettei valtuuston vahvistama toimialatasoinen toimintakate muutu. Esitetyt talousarviomuutokset on huomioitu toimialojen käyttötalouden tilinpäätösennusteissa.

1. Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta ovat esittäneet valtuustolle, että sivistys- ja hyvinvointitoimialan käyttötalouden tuloarvioita ja määrärahoja muutetaan seuraavasti:

- 1.1 Varhaiskasvatuspalveluiden myyntituloja vähennetään 15 927 euroa, maksutuottoja vähennetään 165 720 euroa ja tuista ja avustuksista vähennetään 21 000 euroa. Varhaiskasvatuksen henkilöstökuluista vähennetään 400 000 euroa, avustuksista 300 000 euroa, aineista, tarvikkeista ja tavaroista 90 000 euroa ja palveluista 70 000 euroa.
- 1.2 Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tukiin ja avustuksiin lisätään 65 030 euroa ja vähennetään maksutuotoista 51 500 euroa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen osalta vähennetään kuluja palvelujen ostoista 93 900 euroa ja aineista, tarvikkeista ja tavaroista 36 650 euroa.
- 1.3 Nuorisopalveluissa tukia ja avustuksia vähennetään 9 425 euroa. Nuorisopalvelujen muita toimintakuluja vähennetään 68 000 euroa.
- 1.4 Koulutuspalvelujen henkilöstömenoista vähennetään 300 000 euroa.
- 1.5 Hallinto- ja talouspalveluista vähennetään aineista, tarvikkeista ja tavaroista 18 000 euroa.

2. Tekninen lautakunta, asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta sekä elinvoimalautakunta ovat esittäneet valtuustolle, että ympäristötoimialan käyttötalouden tuloarvioita ja määrärahoja muutetaan seuraavasti:

- 2.1 Omaisuuden tuottojen hallinnan tulosalueella lisätään maksutuottoja 500 000 euroa ja muita toimintatuottoja vähennetään 900 000 euroa.
- 2.2 Teknisen keskuksen myyntituottoja lisätään 100 000 euroa, tukia ja avustuksista vähennetään 200 000 euroa ja muita toimintatuottoja lisätään 300 000 euroa. Teknisen keskuksen henkilöstökuluista vähennetään 100 000 euroa ja palvelujen ostoista vähennetään 900 000 euroa.
- 2.3 Tilakeskuksen muita tuottoja lisätään 368 000 euroa. Tilakeskuksen henkilöstökuluista vähennetään 23 000 euroa, palvelujen ostoja lisätään 441 000 euroa, aineista, tarvikkeista ja tavaroista vähennetään 518 000 euroa ja muihin toimintakuluihin lisätään 805 000 euroa.
- 2.4 Hallinto- ja talouspalveluiden maksutuottoihin lisätään 82 000 euroa ja henkilöstökuluista vähennetään 70 000 euroa.
- 2.5 Maankäytön ja kaavoituksen tulosalueen myyntituottoja vähennetään 68 000 euroa ja muita toimintatuottoja lisätään 31 000 euroa. Tulosalueen henkilöstökuluja vähennetään 143 000 euroa ja palvelujen ostoja 79 000 euroa.

3. Elinvoimalautakunta on esittänyt valtuustolle, että konsernipalveluiden käyttötalouden määrärahoja esitetään muutettavan seuraavasti:

- 3.1. Elinvoima- ja kuntakehityspalveluiden avustuksiin lisätään 700 000 euroa.

4. Sosiaali- ja terveystalouden määrärahoja esitetään muutettavan seuraavasti:

- 4.1 Sosiaali- ja terveystalouden (Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän maksuosuus) palvelujen ostoja nostetaan 6 024 342 euroa.

4.2 Erikoissairaanhoidopalveluiden (HUS:n maksuosuus) palvelujen ostoja nostetaan 3 351 594 euroa.

B) Esitettävät talousarviomuutokset tulorahoitukseen

Esitettävät talousarviomuutokset on huomioitu tulorahoituksen tilinpäätösennusteessa.

Kunnallisveroennustetta lasketaan 8 081 000 euroa.

Yhteisöverotuloennustetta nostetaan 26 000 euroa.

Kiinteistöverotuloennustetta lasketaan 405 000 euroa.

Valtionosuusennustetta nostetaan 8 377 000 euroa.

C) Esitettävät talousarviomuutokset investointiosaan

Vuoden 2020 talousarvion investointiosassa määrärahojen ja rahoitusosuuksien erotus (nettomääräraha) on sitova valtuustoon nähden hankekohtaisesti. Pääsäännöstä poikkeavat talonrakennushankkeet, joissa tekninen lautakunta voi tehdä talonrakennushankkeiden kesken vähäisiä määrärahasiirtoja, sillä edellytyksellä, että valtuuston päättämät hankkeet toteutetaan talousarvion mukaisessa laajuudessa. Esitetyt talousarviomuutokset on huomioitu investointien tilinpäätösennusteessa.

1. Tekninen lautakunta on esittänyt valtuustolle tehtäväksi talonrakennushankkeisiin taulukossa esitetyt määrärahamuutokset yhteensä -680 000 euroa. Lisäksi kiinteän omaisuuden investointien osalta esitetään vähennettäväksi maanhankinnan määrärahaa 1 500 000 euroa ja maanmyyntituloja 800 000 euroa.

<i>Talonrakennus 18491001</i>				
Kohdenro	Kohde	TA 2020	Muutos	TA 2020 + muutos
18410003	Terveystieteiden keskuksen peruskorjaus, osa C	120 000	65 000	185 000
18410008	Pitkäaikaisosastot 5 ja 6, muutostyöt	250 000	-250 000	0
18410305	NYK, peruskorjaus	100 000	25 000	125 000
18410319	Röykän koulu, vanhan osan peruskorjaus	50 000	25 000	75 000
18410601	Kunnanvirasto, talotekniikka- ja muutostyöt	200 000	50 000	250 000
18410609	Klaukkalan alueen palvelukeittiö	750 000	-400 000	350 000
18410612	Mäntysalon alueen palvelu- ja jakeleikkiöt	600 000	-100 000	500 000
Pienet talohankkeet				
18410776	Urheilupuiston koulu korjaukset	265 000	-200 000	65 000
18410780	Kuntolan korjauksia	255 000	85 000	340 000
18410784	Pihat: Mäntysalon koulu	350 000	20 000	370 000
			-680 000	

2. Irtaimen omaisuuden investoinneista esitetään vähennettävän 200 000 euroa.

<i>Irtain omaisuus 18495001</i>				
Kohdenro	Kohde	TA 2020	Muutos	TA 2020 + muutos
18450101	Tietotekniikka	250 000	-200 000	50 000
			-200 000	

D) Esitettävät talousarviomuutokset Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen talousarvioon

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta on esittänyt valtuustolle liikelaitoksen talousarviota muutettavan seuraavasti:

Toimintatuottoja lisätään 735 950 euroa, toimintakuluja vähennetään 73 600 euroa, poistoja vähennetään 200 000 euroa ja lainakannan muutosta vähennetään 1 500 000 euroa.

Investointimäärärahaa vähennetään 1 172 000 euroa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus:

1. merkitsee Nurmijärven kuntakonsernin osavuosisikatsauksen 1.1.-30.9.2020 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi, sekä
2. esittää valtuustolle, että vuoden 2020 talousarviota muutetaan lautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan esitysten mukaisesti edellä selostusosassa, kohdissa A-D, esitetyllä tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

Talousjohtaja Ville Rajahalme, puh. 0403172080

Päätös

Hyväksyttiin esitys.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Jakelu

Valtuusto 11.11.2020 § 76
1541/02.02.01/2020

Esitys

Kunnanvaltuusto:

1. merkitsee Nurmijärven kuntakonsernin osavuosisikatsauksen 1.1.-30.9.2020 tiedoksi sekä
2. päättää, että vuoden 2020 talousarviota muutetaan lautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan esitysten mukaisesti edellä selostusosassa, kohdissa A-D, esitetyllä tavalla.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi esityksen.